

bali se krčmářství a kupectví. Čím snazší zisk slibovala živnost, tím bedlivěji se tázali, nejsou-li při ní živi z cizích mozolů a na úkor druhých.

Jako církev poutníků, kteří nejsou nikdy doma v tomto světě, nechtěli se Bratři ovšem zaplétat ani do správy *veřejných věcí*. Vyhýbali se jí tím spíše, že si osvojili varování Chelčického před jakýmkoli spojením se světskou mocí. Přisvědčili jeho thesi, že světská moc je založena v násilí, nikoli v lásce, kdežto křesťanu je láska zákonem, proti němuž se nesmí provinít. Světská moc nutí k dobrému, které má růst jako ovoce ducha oddaného Kristu. Vrchnost nutí ku přísaze, kterou Kristus v kázání na hoře zapověděl. Stejně nechtěli Bratři souhlasit se zemskými a městskými právy, která střežila soukromý prospěch a mstila přísně provinění, kdežto křesťan má křivdy a škody odpouštět. Páni a měšťané vynášeli snadno těžké tresty vězením, utětím údů, popravou: jak může mít křesťan účast na takovém prolévání krve? Ovšem i účast na vojenské službě byla proti svědomí Bratří. Stranili se tedy světské moci ve všech jejích stupních. Nedovolávali se jejího zakročení ve svůj prospěch. V rozepřích mezi Bratrem a Bratrem nevyhledávali soud, ale přijímali smířčí radu svých Bratří soudců [podle 1 Kor. 6. 1 a násl.]. Odmítali přísahat, byli-li voláni za svědky. Nepřijímali úřady konšelů, rychtářů v obcích a ve městech. Kdo z pánů či rytířů vstoupil do Jednoty, musil se zříci vykonávání pravomoci nad poddanými.

I žily hloučky a sbory Bratří *životem vážným, odřikavým*, v úsilí o hojnější spravedlnost [Mat. 5, 20], aby vešli do nebeského království. Drželi se Šesti nejmenších přikázání. Žili pokorně a tiše, připraveni podstupovat utrpení pro Krista i trpět křivdu v osobních věcech bez odvety a bez vyhledávání práva, vzdálení od světské moci, již nechtěli být účastni ani pasivně ani aktivně. Chudoba až do rozdělení majetku byla mezi Bratřimi chválena, nebyla však nařizována jako závazek. 'Oděv rovný, pokrm skrovný' byl doporučován naléhavě všechněm, i bohatým. Bratři se chtěli vzdalovat povrchního skutkařství, které se spokojuje zevními náboženskými úkony a vrcholí v hrubě vypočítavém záslužnictví. Skutky plynoucí z hloubi věřícího a kajícího srdce

i utrpení pro Krista a život v sebezapření byly jim však důkazem pravé víry a očekávali za ně odplatu spasení ve věčné radosti. Jedni byli druhým nápomocni v křesťanském životě podle těchto pravidel napomínáním, kněží konali duchovenskou péči a napomáhali k zachování dobrého svědomí zpovědnickou radou. Bratři soudcové a Sestry soudčí dozírali na život rodin a jednotlivců v celém jeho rozsahu.

Jednota vnitřně utvrzená, zakoušející již téměř dvacet let samostatného života, je si vědoma dobrých základů svého společenství a uvažuje s novým sebevědomím i o *otázce dobrého kněze*. Roku 1486 [jak datuje Komenský v 'Ohlášení'; v D 222 čte se letopočet 1496] usnází se na sněmu, že vystoupení kněze dobře učícího a ctnostně žijícího v kruzích mimo Jednotu mají Bratři pozdravit s radostí, 'neb takové Bůh pro něco dobrého posílá', ale mají setrvat při vlastní Jednotě, kde jsou dostatečně a trvale opatřeni. Vzniklo-li by působením takových kněží celé nové ozdravělé církevní společenství, mají Starší uvažovat o poměru Jednoty k nim. Snad bude žádoucí spojit se s nimi, snad i přistoupit k nim, budou-li mít lepší učení a řád, snad v opačném případě držet se stranou ve všem přátelství k novému společenství [D 31]. Věru pozoruhodné usnesení, svědčící o prohloubeném vědomí pravé církevnosti.

Zato *proti církvi římské* a jejím řádům vystupují Bratři s ostřím až útočně zaměřeným. Bratr Prokop napsal r. 1496 spisek o hanebném hříchu, totiž o modlářství, odmítající sarkasticky kult svatých důvody namnoze rozumovými, patrně již pod vlivem humanistickým.